

rescu, realizatorii spectacolelor prilejuate tinerilor interpreți intruchipări remarcabile. Dincolo de talent și de pasiune se întrecăd seriozitatea, maturitatea gândirii, spiritul de echipă. Pentru că această clasă a regretatului mare actor care a fost profesorul Octavian Cotescu, îndrumată acum de profesorul-asociat Gelu Colceag (șeful catedrei de Artă actorului și a regizorului, prof. Ion Cojar), este o mică trupă de teatru, armonios compusă, intrunind o diversitate de tipuri și capabilă să se exprime într-o unitate stilistică.

Iată, de pildă, această fermecătoare Maria Eremia realizând în Asta-i ciudat! o colorată Mangelica, neașteptată în reacții, cinică și totodată înclinată spre lirism, pentru ca în Platonov să ne ofere o gravă și pasională Sofia Egorovna, dăruindu-se fără rezerve și izbucnind apoi nestăpânit. Iată-o pe Oana Ștefănescu, în Floricica lui M. R. P., fiecare gest grăind cit o mie de cuvinte, în aristocrata văduvă Voinițeva din Platonov, împletindu-si demnitatea cu dragostea neîmplinită, și în Irina din Matea, simbol al maternității și continuității, înfruntând stihia nu numai cu admirabil curaj, ci și cu umor. Iată-o pe Teodora Mareș, în agerul și întrepridul Băiat de prăvălie, dar și în neînsemnata Sasa, cea Aleksandra Ivanovna căreia lecția vieții îi redă demnitatea de femeie. Iată-l pe Claudiu Stănescu, „mărdeiaș, giolar și hoț” în Șarpe (Asta-i ciudat!) și chinut de îndoieli, de tragică neputință și lucid autodispreț în Platonov. Iată-i pe Ionel Mihăilescu (în două compoziții la antipozii — Broască și Serghei Pavlovici Voinițev), Lueian Nuță (Patronul, apoi hoțul de cai, Ostp), Florin Chiariac (Domnul — apoi Nikolai Ivanovici Trilețki), Marius Bindea (Comisarul — apoi Iakov), cărora li se adaugă, în cali-

tate de colaboratori-invitați în reprezentatie, Constantin Drăgănescu de la Teatrul „Bulandra”, Constantin Cotimanis de la Teatrul din Sfintu Gheorghe și Marian Rilea de la Teatrul de Comedie, precum și studenți ai altor clase — Ștefan Lenkisch, Angel Rababoc, Cornel Scripcaru, remarcabili prin sinceritate și dăruire.

Faptul cel mai important a fost însăși întâlnirea acestor tineri cu minunatul public din Sfintu Gheorghe. O undă de căldură căreia dinspre scenă spre sală și dinspre sală spre scenă, amplificându-se cu fiecare spectacol. Spectatorii i-au primit și i-au primit fără rabat, cu exigență, dar și cu înțelegere, bucurându-se de succesul lor, îngăduindu-le să-și câștige deplina încredere în actul artistic pe care îl oficiau.

Se preconizează ca acest grup aflat în pragul absolenței să fie repartizat la Teatrul din Sfintu Gheorghe. Experiințe similare s-au soldat cu reușite depline: așa s-a născut excelentul teatru din Piatra Neamț, așa a primit Teatrul Național din Craiova infuzia de tinerețe marcată prin memorabile succese, așa a luat ființă, cu mulți ani în urmă, secția maghiară a Teatrului de Stat din Baia Mare, ce funcționează azi la Satu Mare, colectiv cu un palmares deosebit de bogat. De ce nu s-ar continua o asemenea experiență fertilă?

Garanția deplinei valorificări a posibilităților acestui tânăr colectiv o constituie prezența, ca șef al secției române a Teatrului din Sfintu Gheorghe, a multilateralului creator de spectacole care este Constantin Codrescu. Să-i așteptăm, deci, pe tinerii actori, în cel mai tânăr teatru românesc din țară.

Mihai CRIȘAN

CALEIDOSCOP

La Teatrul „Ion Creangă”, se apropie de 250 de reprezentatii spectacolele Mary Poppins și Nota zero la purtare. În apropierea cifrei 300: Pinocchio, Un tânăr printre alții, Albă ca zăpada și cei șapte pitici.

Spațiilor expoziționale oferite de Teatrul Mic, Teatrul „Ion Creangă”, Teatrul „Tândărică” li s-a adăugat în ultimul timp

foaierea sălii „Amfiteatru” a Teatrului Național; aici a fost găzduită expoziția de pictură a lui Augustin Costinescu, prezentind în limbaj plastic cele „Uinsprezece elegii” de Nichita Stănescu.

Afișul „Confluențelor artistice” al Ateneului Român s-a îmbogățit cu un admirabil „Recital Nichita Stănescu”, interpretat de

actrița Olga Bucătaru în cadrul concertului formației „Hyperion”.

O frumoasă inițiativă a Muzeului Satului, de a organiza întâlniri ale personalităților originare din anumite zone ale țării, care trăiesc și muncesc în București, a dat prilejul actorilor Silviu Stănculescu și Traian Stănescu să recite în compania bănușenilor.

Sebastian Comănici, Dan Turbatu și Sandu Popa

gător în lupta pe viață și pe moarte pentru aurul gloriei și gloria aurului. Nedesprins de colcăiala instinctuală, acest Danciu al lui Sandu Popa are, în spiritul textului de altfel, o voință nestrămutată de a supraviețui și de a parveni.

Forța regiei lui Constantin Codrescu stă, indiscutabil, și în felul în care știe să declanșeze mecanismul unei distribuții; de data aceasta, însă, cred că, în pofida condițiilor începutului, Elena Pațap, de pildă, nu era indicată să evolueze în personajul Lina, Gabriela Gîrlouanță, în schimb, a apărut fugăr, dar elovent, în rolul fără cuvinte al Femell. Cu mult aplomb, Zoe Maria Albani s-a descurcat onorabil, schițându-ne personajul incredințat ei, Gica, în limitele propuse de text. Constantin Cotimanis, talentat absolvent din 1986, a contribuit cu George al său la echilibrarea jocului de situații dramatice. Ceilalți colaboratori (trecuți cu această identitate în caietul-program — este vorba de Mircea Bodnar, Ștefan Mircea, Paul Sandor, Gheorghe Zamfir) au fost niște paznici suficient de activi, inclusiv anonimul prins în farurile mai multor autoturisme și împușcat în prologul spectacolului.

Am lăsat la urmă, cu bună-știință, personajele Dan și Ion, ambele în aparență

mai puțin dificile, în realitate contribuind din plin la substanța acțiunii, primul — o lepădătură destul de necomplicată (trebuie să înțelegem de aici că și secăturile au... secătura lor), cel de-al doilea, victimă a propriei naivități, făcînd parte din fondul de recuperabilă. Roluri grele: pe cît i-a fost de „peste mină” lui Dan Turbatu să ne prezinte portretul unui ins disprețuit pînă și în morala delincvenților, pe atît de ușor s-a debarasat Radu Cloroianu de sarcina de a ne prezenta convingător chipul unui tînăr debusolat, apt să se smulgă din spațiul rătăcirii și să regăsească drumul spre patrie.

Intenția educativă a spectacolului este limpede. Nu era nevoie ca interpreții să adauge replici sau să șarjeze inutil, cum a făcut Dan Turbatu.

Și totuși, în seara premierei, a existat o fluentă și o prospețime scenică notabile. Nu numai fiindcă era vorba de spectacolul inaugural în limba română, s-a aplaudat îndelung. Este vorba de o realitate pe care ne-ar face plăcere s-o reîntîlnim și în cazul altor spectacole.

Paul TUTUNGIU

CALEIDOSCOP CALEIDOSCOP

Piesele lui Caragiale s-au jucat de-a lungul anilor, de la premieră pînă la 23 August 1944, după cum urmează:

● O noapte furtunoasă — premiera: 18 ianuarie

1879; în total: 129 reprezentații (1879—1944).

● O scrisoare pierdută — premiera: 13 noiembrie 1884; în total: 319 reprezentații (1884—1944).

● D-ale carnavalului — premiera: 8 aprilie 1885; în total: 60 de reprezentații (1885—1944).

În zilele noastre, acest număr de reprezentații este depășit într-o stagionă.

odinioară. Ne vom reaminti deci și noi cu ele, în cea de-a doua parte a spectacolului, de o surprinzătoare tinerețe și prospețime, ca și când anii n-ar fi trecut deloc peste ele și peste cei care le interpretează, cu strălucire și farmec, predominant acum numerele de virtuozitate coregrafică și muzicală. După care, bineînțeles, bătrînii vor ajunge din nou acasă, la grijile și nevoile lor, peste care vor trece poate cu o mai mare ușurință, pentru că... totuși, o mare iubire... ca și o mare iubire pentru teatru... ne ridică deasupra condiției inexorabilei noastre finititudini. Trama acestui recital-spectacol e cît se poate de simplă — și de omenescă, în fond — dar reprezentăția e din categoria celor care se refuză parcă relatării, tocmai pentru că valorile ei se află mai ales dincolo de ceea ce se înțelege propriu-zis în scenă.

Semnind regia spectacolului, Victor Ioan Frunză a înțeles cît se poate de bine acest lucru, ferindu-se de ostentații regizorale și reușind să ferească și reprezentăția de pericolul virtual al unui prea apăsător ton melodramatic, căci ea e străbătută, cum spuneam, de un umor îmbelsugat, de o ironie și autoironie acută și atotcuprinzătoare, care dă în-tregului dimensiunea unei moderne reflexivități. S-a bizuit — mai ales pentru realizarea sentimentului „zăpezilor de odinioară” — pe o creație scenografică pe cît de simplă pe atît de inventivă (nesupărată chiar și în vobletele naivității, învîlind la visare), datorată Adrianei Grand. Părțile coregrafice au beneficiat de îndrumarea precisă a lui Sandu Fayer, care a știut și cît să le ceară interpreților și cum să-i pună în valoare.

De o frumusețe pe care i-o pot invidia nu puține actrițe de la noi și de aiurea — cel puțin din cîte ne-a fost dat să vedem pînă acum —, Tricy Abramovici e poate victima propriului ei farmec irezistibil, care riscă să treacă pe planul doi o înzestrare artistică excepțională,

ce n-a rămas totuși nesesizată pînă și de critica teatrală americană, numele actriței figurînd astfel în Marea Enciclopedie Britanică (capitolul redactat de David Lifson, în ediția a 15-a, 1974, p. 206). Cu o voce puternică și melodioasă, ale cărei modulări dramatice în registrul grav îi dau un timbru și o coloratură aparte, cu o plastică a mișcării de o mare expresivitate, cu posibilitatea de a executa orice ritm și desen coregrafic cu aplomb și dezinvoltură, în fine, dar nu în ultimul rînd, cu o apetență pentru compoziție și cu o forță dramatică puțin obișnuite, Tricy Abramovici ne convinge încă o dată că are toate atu-urile unui adevărat star, pentru care ar merita să se scrie nu doar un singur spectacol.

Desigur, nu e ușor să fii partenerul unei asemenea actrițe, și încă jucîndu-ți rolul cu nonșalanță, ba chiar și cu un fel de amuzată înțelegere a situației, pe care singur ai provocat-o. Numai că, la rîndu-i, stăpînindu-și și controlîndu-și perfect mijloacele sale de expresie, Boie Bercavici este capabil și de o atare performanță, deloc neglijabilă sub raport artistic, căci el nu rămîne chiar „în umbra” vedetei spectacolului, ajutînd-o însă să strălucească la adevărata-i valoare.

S-ar putea să pară deplasat ca în cazul unui astfel de spectacol compozit, mai aproape de musical decît de teatru, să vorbești de existența unui caral spiritual mai înalt, ca o fereastră deschisă spre suflet. Dar spectacolul acesta se simte că e făcut cu trudă și har, cu îndirjire și dragoste, din prietenie și speranță, așa că nu trebuie să ne mire prea mult că el își capătă o aură proprie. Poate fi, pentru cei care s-au străduit și au reușit să-i dea viață adevărată, un mai mare omagiu decît recunoașterea ei?

Victor PARHON

CALEIDOSTOP

CALEIDOSTOP

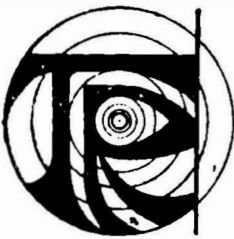
Un excelent pliant publicitar difuzază Teatrul Giulești. Fotografii ale celor două săli, date informative interesante și „oferta” repertorială sînt bine puse în pagină. Reținem că se rulează 18 titluri, dintre care 12 românești (printre care dramatizări ale unor romane de largă

circulație) și șase străine (Shakespeare, Beaumarchais, Arhuzon și Berto cu Anonimul vențian în două transpuneri scenice).

*
*
*

Dacă vreți să aflați unele lucruri despre publicațiile teatrale apărute în țara

noastră de-a lungul timpului, consultați „Dicționarul presei literare românești” de I. Hanțiu, recent apărut în Editura Științifică și Enciclopedică. Cuprinde aproximativ 2000 de articole despre revistele, almanahurile și buletinele din perioada 1780—1982.

Premiere

■ Prezentă la emisiunea de teatru radiofonic în adaptarea lui Ștefan Hagimă, **Clavigo** de Goethe prilejuiește întâlnirea cu un important text clasic, titlu de rezonanță al literaturii dramatice universale, mai lesne de aflat însă (așa cum se întâmplă cu multe asemenea texte) în fișierele bibliotecilor decât pe afișe de spectacol. O opțiune repertorială valoroasă deci, și o montare (Cristian Munteanu) oarecum de interes.

În versiunea sa radiofonică, piesa este desfrântă mai cu seamă din unghiul introspecției psihologice, al meandrelor derulante, neșteptate, ale personalității. În interpretarea lui Marcel Iureș, labilitatea lăuntrică a eroului principal, inconștient de gând și de sentiment par a fi elementul dizolvant, zămislițor de dramă, socialul rămânând doar contextul, mediul prielnic conflictului. Meritele montării se datorează, deopotrivă, celorlalți interpreți: Violeta Andrei, Irina Mazanitis, Alexandru Reșan, Mișcă Popescu.

■ **La Pontul Euxin** de Mihail Davidoglu ne propune o imagine poetică, potențată de simboluri, a Tomisului lui Ovidiu, loc de surghiun dar și de înălțare

lătoare meditații pentru poetul latin. Marele artist va afla abia aici temeiurile comunicării autentice între oameni, căldura ospitalității, forța de dincolo de cuvinte, de a se face înțeleasă. O piesă nu lipsită de calitate, deși oarecum discursivă pe alocuri, cu preocuparea — uneori excesivă, credem — de a da fiecărei replici încălecată metaforică, rezonanță maxime. Montarea radiofonică — expresivă, echilibrată — a fost semnată de Constantin Dinischiotu și a alăturat în distribuție pe Gheorghe Cozorici, Victor Rebențiu, George Constantin, Helena Predescu, Irina Mazanitis, Adrian Pătru, Ana Clontea, Costel Constantin, Mihai Dinvale, Corado Negreanu ș.a.

■ Un spectacol radiofonic construit pe coarda emoției, urmind impulsurile afectivității, ale sentimentelor colorate contrastant, a realizat Cristian Munteanu montind **Vinovații fără vină** de Ostrovski (adaptare — Claudiu Cristescu). Este o lume de dureri sfâșietoare și înălțări exaltate, minată de egoism și inoblată de generozitate, lume care trăiește, paradoxal, între orizonturi strimte, după tipicuri monotone, și poate tocmai de aceea explodează — înălțător sau josnic — pasiunile. Această încrâncenată efervescență nu devine stridentă, dominată fiind de actori prin eleganță a expresiei și simț al măsurii (Simona Bondoc), prin „căptușirea” fiecărei izbucniri temperamentale cu trăire autentică (Adrian Pintea). Contribuții notabile la reușita montării au avut, de asemenea, Ion Pavlescu, Constantin Dinulescu, Dana Dogaru, Emil Hossu.

Cristina DUMITRESCU

Actori cu vechi state de serviciu în cinematografie, printre care Irina Petrescu, Mircea Albulescu, Iurie Darie, și-au dat concursul la realizarea concertului-spectacol „Muzica și filmul”, organizat în cadrul Studioului Radioteleviziunii.

Ca urmare a unei strînse colaborări între Teatrul de Comedie și Revista „Urzica”, soaierul teatrului a devenit o autentică galerie de caricatură. După reușita expoziție a constănțeanului Leonte Năstase, au apărut cu lucrări pe simenze alți tineri remarcați în cadrul concursurilor de

grafică satirică de la Vaslui, Bistrița etc.

Fiica lui „nenea Iancu” Ecaterina Logadi-Caragiale, ne-a părăsit în cel de-al nouăzeci și treilea an de existență. Alexandru Paleologu îi închină un emoționant articol în „România literară” (nr. 17/1987).